

URZĄDZENIA, SPRZĘT I NARZĘDZIA MEDYCZNE ORAZ ORTOPEDYCZNE	NORMA BRANŻOWA	BN-85
	Szklany sprzęt laboratoryjny Kapilary heparynowane	5951-04
		Grupa katalogowa 1427

1. WSTĘP

Przedmiotem normy są kapilary szklane produkowane metodą wyciągania z rur szklanych, stosowane w analityce medycznej do pobierania krwi w celu oznaczania mikrohematokrytu oraz gazów we krwi.

2. PODZIAŁ I OZNACZENIE

2.1. Podział. W zależności od średnicy i długości kapilary, rozróżnia się następujące typy:

KH-1 Kapilary o średnicy zewnętrznej $1,35 \div 1,45$ mm i długości 50 mm,

KH-2 Kapilary o średnicy zewnętrznej $1,35 \div 1,45$ mm i długości 75 mm,

KH-3 Kapilary o średnicy zewnętrznej $1,45 \div 1,55$ mm i długości 125 mm.

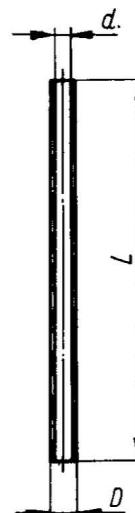
Dopuszcza się inne typy po uzgodnieniu między dostawcą i odbiorcą.

2.2. Przykład oznaczenia kapilary heparynowanej o średnicy zewnętrznej $1,35 \div 1,45$ mm i długości 75 mm (KH-2):

KAPILARA KH-2 BN-85/5951-04

3. WYMAGANIA

3.1. Kształt i główne wymiary w mm wg rysunku i tabl. 1.

BN-85/5951-04

Tablica 1

Typ	D	d	L	Dopuszczalna zbieżność na długości L
KH-1	$1,35 \div 1,45$	$0,95 \pm 0,05$	50 ± 1	$\pm 0,009$
KH-2	$1,35 \div 1,45$	$0,95 \pm 0,05$	75 ± 1	$\pm 0,014$
KH-3	$1,45 \div 1,55$	$1,05 \pm 0,05$	125 ± 2	$\pm 0,025$

Zgłoszona przez Zakład Badawczy Konstrukcyjno-Technologiczny Przetwórstwa Szkła w Poznaniu
Ustanowiona przez Prezesa Zarządu Centralnego Związku Spółdzielczości Pracy dnia 30 grudnia 1985 r.
jako norma obowiązująca od dnia 1 lipca 1986 r.
(Dz. Norm. i Miar nr 3/1986 poz. 7)

3.2. Pojemność kapilary w zależności od typu powinna wynosić:

- KH-1 — 32 do 40 μl ,
- KH-2 — 48 do 60 μl ,
- KH-3 — 98 do 108 μl .

3.3. Zawartość heparynianu sodu w kapilarze musi zapewnić utrzymanie płynności krwi bez skrzepów przez co najmniej 1 h od chwili pobrania krwi i dla poszczególnych typów powinna wynosić:

- KH-1 — około 0,053 mg,
- KH-2 — około 0,080 mg,
- KH-3 — około 0,143 mg.

3.4. Materiał

3.4.1. Szkło. Kapilary powinny być wykonane ze szkła neutralnego wg BN-70/6856-02.

3.4.2. Heparynian sodu w ampułkach pojemności 5 cm^3 .

Roztwór powinien być bezbarwny lub słomkowy. Zawartość heparynianu sodu w 1 cm^3 roztworu powinna wynosić 50 mg.

3.4.3. Woda redestylowana — wg Farmakopei Polskiej IV, tom III.

3.5. Wykonanie

3.5.1. Wymagania ogólne. Kapilary powinny być wykonane metodą mechanicznego wyciągania z rur szklanych, podgrzewanych w piecu elektrycznym.

3.5.2. Krawędzie powinny być obcięte prostopadle do osi kapilary.

3.5.3. Prostoliniowość kapilary. Kapilary powinny być proste i równo toczyć się po powierzchni poziomej w wyniku ruchu obrotowego.

3.5.4. Napełnienie heparynianem sodu musi być wykonane w sposób zapewniający całkowite pokrycie wewnętrznych ścianek kapilary przy zachowaniu drożności kanału kapilary.

Roztwór wodny heparynianu sodu należy przechowywać w butelkach ze szkła neutralnego, szczelnie zamkniętych korkiem, w temperaturze około 20°C, chroniąc przed działaniem promieni słonecznych i zamrażaniem.

3.5.5. Wady niedopuszczalne

- a) krawędzie skośne obcięte,
- b) wyszczerbienia krawędzi,
- c) zanieczyszczenia ciałami obcymi powodującymi niedrożność kanału kapilary,
- d) spękania na powierzchni kapilarek,
- e) kamienie i odszklenia,
- f) plamy i naloty nie dające się zmyć ciepłą wodą,
- g) kapilary w masie szklanej o średnicy większej od 0,1 mm przechodzące przez całą długość.

3.5.6. Wady dopuszczalne — pojedyncze zmatowienia na zewnętrznej powierzchni kapilary.

4. PAKOWANIE, PRZECHOWYWANIE I TRANSPORT

4.1. Pakowanie

4.1.1. Opakowanie zbiorcze. Kapilary należy pakować w pozycji pionowej po 1000 sztuk do pudełka z tworzywa sztucznego termoplastycznego, zabezpiecza-

jąc przed uszkodzeniem krążkami z pianki poliuretanowej. Każde pudełko należy szczelnie zamknąć przez oklejenie taśmą samoprzylepną.

4.1.2. Opakowania transportowe. Kapilary opakowane wg 4.1.1 układać w pudełkach tekturowych wg PN-73/O-79401.

Dopuszcza się po uzgodnieniu z odbiorcą inny sposób pakowania.

4.2. Znakowanie

4.2.1. Znakowanie opakowania zbiorczego. Na każdym opakowaniu zbiorczym powinien być umieszczony napis lub naklejka zawierająca co najmniej następujące dane:

- oznaczenie kapilar wg 2.2,
- nazwę lub znak producenta,
- datę produkcji,
- liczbę sztuk,
- znak pakującego,
- znak KJ.

4.2.2. Znakowanie opakowania transportowego. Na każdym opakowaniu transportowym, oprócz oznaczeń podanych w 4.2.1, należy podać liczbę sztuk zawartych w opakowaniu oraz umieścić znaki wg PN-85/O-79252.

4.3. Przechowywanie. Opakowania z kapilarami należy przechowywać w pomieszczeniu zabezpieczonym przed wilgocią w temperaturze pokojowej. Zaleca się przechowywanie kapilar w pozycji pionowej.

4.4. Transport. Kapilary pakowane zgodnie z 4.1 powinny być przewożone w sposób zabezpieczający przed wilgocią i uszkodzeniami mechanicznymi, najkorzystniej w pozycji pionowej.

5. BADANIA

5.1. Program badań — wg tabl. 2.

Tablica 2

Lp.	Program badań	Wymagania wg	Opis badań wg
1	Sprawdzenie opakowania	4.1	5.3.1
2	Oględziny zewnętrzne	3.5.2; 3.5.3; 3.5.5; 3.5.6	5.3.2
3	Sprawdzenie materiałów	3.4	5.3.3
4	Sprawdzenie wymiarów	3.1	5.3.4
5	Sprawdzenie drożności kanału kapilary	3.5.4	5.3.5
6	Sprawdzenie pojemności kapilary	3.2	5.3.6
7	Sprawdzenie zawartości heparynianu sodu	3.3	5.3.7

5.2. Kontrola jakości

5.2.1. Skład i liczność partii. Kapilary dzielimy na partie, które składają się z kapilar tego samego rodzaju. Liczność partii nie mniej niż 3201 sztuk.

5.2.2. Sposób pobierania próbek polega na losowym pobieraniu z poszczególnych partii liczby sztuk próbek określonej w tabl. 3.

Tablica 3

Liczność partii <i>N</i>	Liczność próbek <i>n</i>	Grupa wymagań			
		1		2	
		liczba		liczba	
		kwalifikująca <i>m</i> ₁	dyskwalifikująca <i>m</i> ₂	kwalifikująca <i>m</i> ₁	dyskwalifikująca <i>m</i> ₂
1	2	3	4	5	6
3201 ÷ 10 000	200	10	11	14	15
10 001 ÷ 35 000	315	14	15	21	22
35 001 ÷ 150 000	500	21	22	21	22
150 001 ÷ 500 000	800	21	22	21	22
500 001 i powyżej	1250	21	22	21	22

5.2.3. Poziom kontroli — II ogólny wg PN-79/N-03021 tabl. 1.

5.2.4. Wadliwość dopuszczalna. Ze względu na ważność cech przyjmuje się dopuszczalną wadliwość wg tabl. 4.

Tablica 4

Grupa badań	Rodzaj wymagania	Wadliwość dopuszczalna
1. Właściwości istotne	— materiał — wymiary — pojemność kapilary — zawartość heparynianu sodu — drożność kanału kapilary — kształt	2,5%
2. Właściwości mniej istotne	— wygląd zewnętrzny — opakowanie	4%

5.2.5. Plan badań — jednostopniowy, kontrola normalna wg PN-79/N-03021 tabl. 2-A.

5.3. Opis badań

5.3.1. Sprawdzenie opakowania należy przeprowadzić przez oględziny zewnętrzne na zgodność z 4.1.

5.3.2. Oględziny zewnętrzne przeprowadzić nie uzbrojonym okiem.

5.3.3. Sprawdzenie materiałów należy wykonać na podstawie zaświadczeń kontroli jakości producenta.

5.3.4. Sprawdzenie wymiarów przeprowadzić za pomocą suwmiarki i mikrometru.

5.3.5. Sprawdzenie drożności kanału kapilary przeprowadzić przez zanurzenie w pozycji pionowej kolejno obu końców kapilary w wodzie destylowanej. Słupek cieczy powinien natychmiast wznieść się co najmniej do połowy długości kapilary.

5.3.6. Sprawdzenie pojemności kapilary należy wykonać metodą wagową. W tym celu należy zważyć na wadze analitycznej kapilarę przed napełnieniem. Następnie napełnić kapilarę destylowaną na zasadzie włoskowości i ponownie zważyć. Z różnicy wagowej określić pojemność kapilary.

5.3.7. Sprawdzenie zawartości heparynianu sodu należy wykonać metodą wagową. Na wadze analitycznej zważyć kapilarę przed napełnieniem. Następnie napełnić kapilarę heparynianem sodu na zasadzie włoskowości i ponownie zważyć. Z różnicy wagowej określić zawartość heparynianu sodu zawartego w kapilarze.

5.4. Ocena wyników badań

5.4.1. Kapilara dobra. Badaną kapilarę należy uznać za dobrą, jeżeli przejdzie z wynikiem dodatnim wszystkie badania wymienione w 5.1.

5.4.2. Ocena partii. Partię kapilar należy uznać za zgodną z wymaganiami normy, jeżeli liczba sztuk niedobrych w próbce nie przekracza liczby dyskwalifikującej (*m*₂) podanej w tabl. 3.

K O N I E C

INFORMACJE DODATKOWE

1. Instytucja opracowująca normę — Krajowy Związek Spółdzielni Sprzętu Medycznego i Laboratoryjnego, Zakład Badawczy Konstrukcyjno-Technologiczny Przetwórstwa Szkła, Poznań.

2. Normy i dokumenty związane
PN-79/N-03021 Statystyczna kontrola jakości. Kontrola odbiorcza według oceny alternatywnej. Plany badania

PN-85/O-79252 Opakowania transportowe z zawartością. Znaki i znakowanie. Wymagania podstawowe

PN-73/O-79401 Opakowania jednostkowe kartonowe i tekturowe. Pudełka

BN-70/6856-02 Rury ze szkła neutralnego do produkcji ampulek. Farmakopea Polska IV, t. III.

3. Symbol wg SWW — 0977-229.

4. Autor projektu normy — Bogumiła Krzyszkowiak — Zakład Badawczy Konstrukcyjno-Technologiczny Przetwórstwa Szkła, Poznań.